

Αρ Πρωτ:ΕΞΕ 198248/08-06-2026

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
 ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ
 ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ
 ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ
 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ
 ΤΜΗΜΑ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΕΝΤΑΞΗΣ ΕΡΓΩΝ
 Ταχ. Δ/ση: ΜΑΡΚΟΥ ΜΟΥΣΟΥΡΟΥ 15 ΗΡΑΚΛΕΙΟ, 71201
 Πληροφορίες: ΚΑΛΛΙΟΠΗ ΚΑΛΕΜΑΚΗ
 Τηλ.: 2813410139, 2813410147
 Email: kalemaki@crete.gov.gr

ΗΡΑΚΛΕΙΟ,

Κωδικός Πρόσκλησης: Π178-27
Α/Α ΟΠΣ : 10072
Έκδοση: 1/0

Προς:

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ
 ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
 ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
 Δ/ΝΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
 Λ. Νικ. Πλαστήρα 100, 71201,
 Ηράκλειο

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

ΣΤΟ «ΠΠΑ Περιφέρειας Κρήτης 2026-2030»

ΑΞΟΝΑ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ: 4.12 «Πρώθηση και ενίσχυση αγροδιατροφικού τομέα»

ΜΕ ΤΙΤΛΟ «ΕΠΙΔΕΙΚΤΙΚΟΙ ΕΛΑΙΩΝΕΣ ΚΡΗΤΗΣ ΜΙΑ ΔΡΑΣΗ ΓΙΑ ΒΙΩΣΙΜΗ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ, ΠΟΙΟΤΙΚΟ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟ ΚΑΙ ΥΓΙΕΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ»

Ο ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗΣ ΚΡΗΤΗΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τον ν. 3852/2010 (ΦΕΚ 87/Α'/07-06-10) «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης».
2. Τον ν. 4270/2014 «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση Οδηγίας 2011/85/ΕΕ) – δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις» (Α' 143) και ιδίως τα άρθρα 23, 57, 78 και 79 και 80.
3. Την με αρ. 2016/С262/01 Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
4. Το Ν. 4412/2016 (ΦΕΚ 147/Α/8-8-2016) «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (Προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
5. Τον ν. 4622/2019 «Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης» (Α' 133).
6. Το μέρος ΙΗ' «Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης» του ν. 4635/2019 «Επενδύω στην Ελλάδα και άλλες διατάξεις» (Α' 167) και ιδίως του άρθρου 125 και της παρ. 1 του άρθρου 132.
7. Την υπ' αρ. 1218/26.02.2021 (ΦΕΚ 762/Β/26.2.2021) απόφαση της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης «Έγκριση τροποποίησης του Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας της Περιφέρειας Κρήτης», σύμφωνα με την οποία αρμόδια Υπηρεσία Διαχείρισης του ΠΠΑ Περιφέρειας Κρήτης είναι η Διεύθυνση Σχεδιασμού και Περιφερειακού Προγράμματος.
8. Την υπ' αρ. 62564/04.06.2021 απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου - Κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΕΠΑ) 2021-2025» (Β' 2442), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
9. Το Ν. 5140/2024/30.9.2024 (ΦΕΚ 154/τεύχος Α') περί «Νέο Αναπτυξιακό Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων και

συμπληρωματικές διατάξεις».

10. Την υπ' αρ. 32/27.11.2025 Πράξη Υπουργικού Συμβουλίου «Έγκριση του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΕΠΑ) για την προγραμματική περίοδο 2026-2030» (Α' 220).

11. Την υπ' αρ 212522/05.12.2025 απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών «Κατάρτιση και Υποβολή Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων Ανάπτυξης (ΤΠΑ/ΠΠΑ) του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΕΠΑ) προγραμματικής περιόδου 2026 - 2030» (Β' 6516).

12. Το Ν. 5264/19.12.2025 (ΦΕΚ 239/τεύχος Α') περί «Νέο Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης, μεταφορά Οργανισμού Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων στην Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων και λοιπές διατάξεις».

13. Την απόφαση με αριθμό 164/2025 του Περιφερειακού Συμβουλίου Κρήτης που αφορά την έγκριση του ΠΠΑ Περιφέρειας Κρήτης 2026-2030.

14. Την με αρ. πρωτ. 616/2.1.2026 (ΑΔΑ: ΨΧ317ΛΚ-ΓΟ0) Απόφαση Περιφερειάρχη Κρήτης περί τοποθέτησης Προϊσταμένων Διευθύνσεων της Περιφέρειας Κρήτης.

15. Την υπ' αρ. 2925 ΕΞ2026/ 06.01.2026 Απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών (ΦΕΚ 154/Τεύχος Β'/19.01.2026), με θέμα: «Έγκριση Περιφερειακού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΠΠΑ Κρήτης στο Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης (ΕΠΑ) της προγραμματικής περιόδου 2026 – 2030»

16. Την με αρ. πρωτ. 36183/04.02.2026 (ΑΔΑ: Ψ8107ΛΚ-0ΕΓ) Απόφαση Περιφερειάρχη Κρήτης περί τοποθέτησης Προϊσταμένων των Τμημάτων της Περιφέρειας Κρήτης.

ΚΑΛΟΥΜΕ

Τον παρακάτω δυνητικό δικαιούχο

- ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ

για την **υποβολή προτάσεων πράξεων**, προκειμένου να ενταχθούν και χρηματοδοτηθούν στο πλαίσιο του παραπάνω άξονα Προτεραιότητας του ΠΠΑ.

Ως δυνητικοί δικαιούχοι θεωρούνται και όσοι φορείς έχουν συνάψει σχετικό έγγραφο με τους παραπάνω αναφερόμενους (προγραμματική σύμβαση ή έγγραφο αρμοδίου οργάνου για την πρόθεση υλοποίησης του έργου). Σε αυτή την περίπτωση η πρόταση υποβάλλεται από τον φορέα που έχει/θα αναλάβει την υλοποίηση της πράξης.

1. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ

Αντικείμενο της πρόσκλησης αποτελεί η υλοποίηση δράσεων για τη βελτίωση της ελαιοκαλλιέργειας στην Κρήτη, μέσω συνδυασμένων παρεμβάσεων πεδίου και εργαστηρίου.
Βασικός σκοπός του έργου είναι η ενίσχυση της ανθεκτικότητας των ελαιώνων στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, η διασφάλιση σταθερής παραγωγής υψηλής ποιότητας και ποσότητας, η μείωση του κόστους παραγωγής και η προστασία του περιβάλλοντος μέσω της εφαρμογής καινοτόμων, επιστημονικά τεκμηριωμένων πρακτικών.
Το έργο επιδιώκει να καθορίσει στρατηγικούς άξονες για τη βιώσιμη ανάπτυξη της κρητικής ελαιοκομίας, καθώς και να προωθήσει ορθές καλλιερητικές πρακτικές με δυνατότητα ευρείας εφαρμογής σε ολόκληρη την Κρήτη. Παράλληλα, στοχεύει στην ενίσχυση της διεθνούς αναγνωρισιμότητας και της ταυτότητας της Κρήτης ως πρότυπου τόπου παραγωγής ποιοτικών και περιβαλλοντικά υπεύθυνων αγροτικών προϊόντων, αναδεικνύοντας τη σύνδεση «Κρήτη = ποιότητα + οικολογία».
Επιπλέον, το έργο υποστηρίζει τη διάδοση και αξιοποίηση της πιστοποίησης ΠΓΕ Κρήτη μέσω ενημερωτικών και επιδεικτικών δράσεων, ενώ αξιοποιεί συνδυαστικά υφιστάμενα έργα, υποδομές και δράσεις των εταιρών.
Οι παρεμβάσεις θα βασιστούν σε δοκιμασμένες πρακτικές και τεχνολογίες με δυνατότητα ευρείας εφαρμογής στην Κρήτη, δίνοντας έμφαση στην αειφορία και στη μελλοντική πιστοποίησή τους μέσω εμπορικού σήματος.

2. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

- 2.1. Η δημόσια δαπάνη (ΕΠΑ) που διατίθεται με την παρούσα πρόσκληση/ανακοίνωση πρόθεσης χρηματοδότησης ανέρχεται σε **200.000,00.€** και κατανέμεται ανά άξονα προτεραιότητας, ως ακολούθως. **Κάθε πρόταση που θα υποβληθεί θα πρέπει να εμπίπτει σε έναν Άξονα Προτεραιότητας.**

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ: ΠΠΑ Περιφέρειας Κρήτης 2026-2030	ΚΩΔ: 178
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ-	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ ΕΠΑ
(1)	(1)
4.12 - Προώθηση και ενίσχυση αγροδιατροφικού τομέα	200.000,00
ΣΥΝΟΛΟ	200.000,00

- 2.2. Η ΥΔ δύναται να τροποποιήσει το συνολικό ύψος της δημόσιας δαπάνης της παρούσας πρόσκλησης ή και να προβεί σε ανάκληση της πρόσκλησης, ενημερώνοντας σε κάθε περίπτωση τον/τους δυνητικούς Δικαιούχους μέσω της οικείας ιστοσελίδας του ΠΑ: <https://ppa.crete.gov.gr>

- 2.3. Στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης θα ενταχθούν πράξεις, έως το ύψος της δημόσιας δαπάνης.

2.4 Οι προτάσεις που θα υποβληθούν θα πρέπει να συνεισφέρουν στην επίτευξη των σχετικών δεικτών παρακολούθησης, οι οποίοι είναι:

Δείκτες εκρών

Α.Π.: Προώθηση και ενίσχυση αγροδιατροφικού τομέα - 4.12					
ΚΩΔ	ΟΝΟΜΑΣΙΑ	ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ	ΤΙΜΗ ΣΤΟΧΟΣ		
			ΣΥΝΟΛΟ	ΑΝΔΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
SO030	Συνεργασίες φορέων-επιχειρήσεων-ερευνητικών ιδρυμάτων	Αριθμός	1,00	0,00	0,00

3. ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ

- 3.1. Οι κανόνες επιλεξιμότητας των δαπανών της εντασσόμενης πράξης προσδιορίζονται στην με αρ. πρωτ. 62564/4.6.2021 (Β' 2442) Υπουργική Απόφαση «Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου - Κανόνες Επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΠΑ 2021-2025»
- 3.2. Ως ημερομηνία λήξης της επιλεξιμότητας των δαπανών των προτεινόμενων πράξεων ορίζεται η 31/12/2030.
- 3.3. Ειδικότεροι κανόνες επιλεξιμότητας:

3.4. Κατηγορίες Δαπανών:

Κατηγορία δαπάνης	Περιγραφή
A.1	Άμεσες δαπάνες

4. ΟΔΗΓΙΕΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ

- 4.1 Οι υποψήφιοι Δικαιούχοι/φορείς υλοποίησης υποβάλλουν αποκλειστικά ηλεκτρονικά την πρόταση τους μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος - ΕΠΑ (εφεξής ΠΣ ΕΠΑ). Για το σκοπό αυτό, απαιτείται να διαθέτουν ατομικό λογαριασμό χρήστη (αναγνωριστικό και συνθηματικό) για την πρόσβαση στο ΠΣ ΕΠΑ:
  - 4.1.1 αφ ενός τα στελέχη του Δικαιούχου για τη συμπλήρωση δελτίων και
  - 4.1.2 αφ ετέρου ο νόμιμος/η εκπρόσωπος του Δικαιούχου ή του κύριου Δικαιούχου (στην περίπτωση υλοποίησης της πρότασης έργου (πράξης) από πολλαπλούς Δικαιούχους, αυτός που έχει το συντονισμό και τη γενική ευθύνη για το σύνολο της πράξης (π.χ. συντονιστής εταίρος) για υποβολή προτάσεων, ο οποίος μπορεί να εξουσιοδοτήσει χρήστη του συστήματος για το σκοπό αυτό.

Οδηγίες για απόκτηση λογαριασμού χρήστη στο ΠΣ ΕΠΑ βρίσκονται στην ηλεκτρονική διεύθυνση epa.gov.gr.

Εάν ο Φορέας υλοποίησης δεν διαθέτει ήδη «κωδικό Φορέα» στο ΠΣ, θα πρέπει να υποβάλει αίτηση για κωδικό φορέα πριν την υποβολή της πρότασης.

- 4.2 Οι προτάσεις υποβάλλονται μόνο μέσω του ΠΣ ΕΠΑ στην ηλεκτρονική διεύθυνση <http://logon.ops.gr/> από την **10/06/2026 08:00:00** (ημερομηνία έναρξης υποβολής πρότασης) έως, αποκλειστικά, την **31/12/2026 14:00:00** (ημερομηνία λήξης υποβολής πρότασης).

Επισημαίνεται ότι η πρόταση υποβάλλεται στο ΠΣ ΕΠΑ από το/ην νόμιμο/η εκπρόσωπο του Δικαιούχου ή του κύριου Δικαιούχου (στην περίπτωση υλοποίησης της πρότασης έργου (πράξης) από πολλαπλούς Δικαιούχους). Ο Δικαιούχος, μετά την επιτυχή υποβολή πρότασης, ενημερώνεται σχετικά μέσω του ΠΣ ΕΠΑ.

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, όπου δεν είναι τεχνικά εφικτή η ηλεκτρονική επισύναψη/υποβολή εγγράφων (π.χ. χάρτες, σχέδια, κλπ), ο Δικαιούχος υποχρεούται να τα αποστείλει στην «ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ»

στη διεύθυνση ΜΑΡΚΟΥ ΜΟΥΣΟΥΡΟΥ 15, ΗΡΑΚΛΕΙΟ 71201

εντός 10 εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία ηλεκτρονικής υποβολής της πρότασης από τον Δικαιούχο. **Δεν θα γίνονται δεκτές προτάσεις** εκτός των ανωτέρω προθεσμιών.

Πριν τη λήξη της προθεσμίας υποβολής προτάσεων, επιτρέπεται η επανυποβολή νέας πρότασης κατόπιν ακύρωσης της αρχικής πρότασης. Η πρόταση αξιολογείται βάσει της τελευταίας επιτυχούς/έγκυρης υποβολής.

Η περίοδος υποβολής των προτάσεων δύναται να λήξει σε χρόνο νωρίτερο της ανωτέρω προσδιοριζόμενης ημερομηνίας, σε περίπτωση εξάντλησης της προς διάθεση δημόσιας δαπάνης ΕΠΑ της

παρούσας πρόσκλησης.

Η ενημέρωση των δυνητικών δικαιούχων γίνεται μέσω της οικείας ιστοσελίδας του ΠΑ <https://ppa.crete.gov.gr>.

- 4.3 Το Τεχνικό Δελτίο Πράξης (ΤΔΠ), αποτελεί την πρόταση του Δικαιούχου και συμπληρώνεται αποκλειστικά στην ηλεκτρονική μορφή που διατίθεται στο ΠΣ ΕΠΑ. Στην παρούσα πρόσκληση επισυνάπτονται Οδηγίες για τη συμπλήρωση των πεδίων του ΤΔΠ.

Η υποβολή της πρότασης συνιστά και αίτηση χρηματοδότησης του δυνητικού Δικαιούχου.

Αναπόσπαστο στοιχείο της πρότασης αποτελούν τα παρακάτω δικαιολογητικά/έγγραφα, τα οποία συνοδεύουν το ΤΔΠ:

- 03. Στοιχεία που τεκμηριώνουν την αρμοδιότητα του δικαιούχου
- 05. Απόφαση Αρμόδιου Συλλογικού Οργάνου για την υποβολή της πρότασης
- 06. Προγραμματική σύμβαση, εφόσον απαιτείται
- 08. Κανονιστικό πλαίσιο ορισμού του φορέα λειτουργίας και συντήρησης της πράξης
- 20. Υπολογισμός των καθαρών εσόδων για Πράξεις που παράγουν έσοδα, ή βεβαίωση μη παραγωγής εσόδων
- 21. Τεχνική Περιγραφή και Προϋπολογισμός Δημοπράτησης
- 41. Βεβαίωση-Δήλωση ανάληψης λειτουργίας και συντήρησης του Έργου

Τα συνοδευτικά δικαιολογητικά/ έγγραφα, υποβάλλονται σε μορφή αρχείου τύπου pdf αρμοδίως υπογεγραμμένα (εφόσον απαιτείται), ως συνημμένα στο ΤΔΠ.

5. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΚΑΙ ΕΝΤΑΞΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ

Μετά την υποβολή της πρότασης από τον υποψήφιο Δικαιούχο ή από τον κύριο Δικαιούχο, δηλαδή εκείνον που έχει το συντονισμό και τη γενική ευθύνη για το σύνολο της πράξης (στην περίπτωση που η υλοποίηση της υποβαλλόμενης πρότασης προβλέπεται ότι θα πραγματοποιηθεί από πολλαπλούς δικαιούχους), η διαδικασία για την ένταξη των πράξεων στο ΠΑ ακολουθεί τα παρακάτω βήματα. Ειδικότερες λεπτομέρειες ως προς την μεθοδολογία και τα κριτήρια αξιολόγησης παρατίθενται στο σχετικό συνημμένο «Μεθοδολογία αξιολόγησης – Κριτήρια Επιλογής Πράξης(ΛΕΠ/ΦΑΠ)» ή/και στο περιεχόμενο της Πρόσκλησης.

Άμεση Αξιολόγηση

- 5.1 **Αξιολόγηση των προτάσεων από την Υπηρεσία Διαχείρισης (ΥΔ) του ΠΑ** σε δύο στάδια:

Στάδιο Α: Πληρότητας και επιλεξιμότητας πρότασης

Στάδιο Β: Αξιολόγηση πρότασης ανά ομάδα κριτηρίων

Η αξιολόγηση γίνεται με βάση την εγκεκριμένη μεθοδολογία και τα εγκεκριμένα κριτήρια που αναφέρονται στην παρούσα πρόσκληση. Κάθε πρόταση αξιολογείται αυτοτελώς με σειρά προτεραιότητας, η οποία καθορίζεται **από την ημερομηνία και ώρα της ηλεκτρονικής υποβολής** της στο ΠΣ ΕΠΑ. Η προθεσμία για τον έλεγχο της πληρότητας και την ολοκλήρωση της αξιολόγησης της πρότασης του Δικαιούχου, από την αρμόδια ΥΔ, **ορίζεται μέχρι εξήντα (60) ημέρες** από την ημερομηνία υποβολής της πρότασης από τον Δικαιούχο.

- 5.2 **Υποβολή και εξέταση ενστάσεων**

Ο δυνητικός Δικαιούχος δύναται να υποβάλει ένσταση στην αρμόδια ΥΔ σχετικά με τα αποτελέσματα της αξιολόγησης. Οι ενστάσεις υποβάλλονται άπαξ, ανά στάδιο αξιολόγησης, εντός αποκλειστικής προθεσμίας **επτά (7) εργάσιμων ημερών** από την επομένη της κοινοποίησης των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης, ήτοι:

α) της Απόφασης Απόρριψης Πρότασης που εκδίδεται κατά το Στάδιο Α' της αξιολόγησης,

β) της Απόφασης Απόρριψης Πρότασης που εκδίδεται κατά το Στάδιο Β' της αξιολόγησης.

Η ένσταση θα πρέπει να είναι αιτιολογημένη και ενυπόγραφη από τον Δικαιούχο και από τον κύριο της πράξης, εφόσον είναι διαφορετικός από τον δικαιούχο.

Η ΥΔ πρωτοκολλεί τις ενστάσεις. Οι ενστάσεις εξετάζονται από τριμελή επιτροπή αξιολόγησης ενστάσεων, η

οποία συγκροτείται με **απόφαση του αρμοδίου οργάνου** της ΥΔ **εντός τριών (3) εργάσιμων ημερών** από την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των ενστάσεων. Στην επιτροπή αξιολόγησης ενστάσεων μπορούν να συμμετέχουν υπάλληλοι εκτός της ΥΔ. Στη διαδικασία εξέτασης των ενστάσεων δεν μπορούν να συμμετέχουν στελέχη της ΥΔ που συμμετείχαν στη διαδικασία αξιολόγησης της συγκεκριμένης πρότασης την οποία αφορά η ένσταση. Επιπλέον, θα πρέπει να διασφαλίζεται ότι τα στελέχη που εξετάζουν την ένσταση διαθέτουν την απαιτούμενη ανεξαρτησία, μέσω της υποβολής δήλωσης μη σύγκρουσης συμφερόντων.

Το αρμόδιο όργανο, κατόπιν εισήγησης της επιτροπής αξιολόγησης ενστάσεων, δέχεται ή απορρίπτει την ένσταση. Η πράξη του αρμοδίου οργάνου κοινοποιείται στους ενιστάμενους δυνητικούς δικαιούχους **εντός δέκα (10) εργάσιμων ημερών** και αναρτάται στο Πρόγραμμα Διαύγεια.

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις το χρονικό διάστημα υποβολής και εξέτασης των ενστάσεων μπορεί να διαφοροποιείται.

Αν η υποβληθείσα ένσταση, η οποία αφορά τα αποτελέσματα του Σταδίου Α' της αξιολόγησης γίνει δεκτή, η ΥΔ προβαίνει στην αξιολόγηση του Σταδίου Β'.

Αν η υποβληθείσα ένσταση, η οποία αφορά τα αποτελέσματα του Σταδίου Β' της αξιολόγησης γίνει δεκτή, η πρόταση επιλέγεται για χρηματοδότηση με βάση τη σειρά ηλεκτρονικής υποβολής των προτάσεων και μέχρι εξαντλήσεως της συνολικής δημόσιας δαπάνης της Πρόσκλησης. Σε αυτή την περίπτωση η ΥΔ εισηγείται την έκδοση Απόφασης Ένταξης της πράξης.

Σημειώνεται ότι προτάσεις που δεν αξιολογήθηκαν από την ΥΔ λόγω εξαντλήσεως του διαθέσιμου προϋπολογισμού της Πρόσκλησης, δεν απορρίπτονται και δεν εκδίδεται Απόφαση Απόρριψης Πρότασης, αλλά ενημερώνεται ο δυνητικός δικαιούχος. Οι εν λόγω προτάσεις δύνανται να χρηματοδοτηθούν από το ΤΠΑ/ΠΠΑ, σε περιπτώσεις μη ένταξης κάποιων εκ των αξιολογημένων προτάσεων που είχαν επιλεγεί αρχικά προς χρηματοδότηση ή σε περιπτώσεις αύξησης του διαθέσιμου προϋπολογισμού της Πρόσκλησης από την ΥΔ.

5.3 Έκδοση απόφασης ένταξης της πράξης από το αρμόδιο όργανο και ανάρτηση στο Πρόγραμμα ΔΙΑΥΓΕΙΑ.

5.4 Δημοσιοποίηση στην οικεία ιστοσελίδα του ΠΑ: του τίτλου της πράξης που εντάσσεται στο ΠΑ, του δικαιούχου, καθώς και του ποσού της δημόσιας δαπάνης ΕΠΑ της πράξης.

6. ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ – ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

- 6.1 Για αναλυτικότερες πληροφορίες σχετικά με την υποβολή των προτάσεων, την συμπλήρωση του ΤΔΠ και άλλες διευκρινίσεις αρμόδια είναι η κ. **ΚΑΛΛΙΟΠΗ ΚΑΛΕΜΑΚΗ, 2813410139, e-mail:kalemaki@crete.gov.gr**
- 6.2 Περαιτέρω πληροφορίες για το Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης (ΕΠΑ) και τα Προγράμματα Ανάπτυξης, το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ) του ΕΠΑ 2021-2025, τους κανόνες επιλεξιμότητας των δαπανών των πράξεων, καθώς και οποιαδήποτε πληροφορία για την υποβολή των προτάσεων (όπως οδηγίες για τη συμπλήρωση ΤΔΠ/Υ, δεικτών κ.λ.π) βρίσκονται στην ηλεκτρονική διεύθυνση www.epa.gov.gr. Ο διαδικτυακός τόπος αποτελεί βασικό εργαλείο επικοινωνίας για το ΕΠΑ και ανακοινώνεται σε αυτόν κάθε σχετική πληροφορία.

Ο ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗΣ ΚΡΗΤΗΣ

ΑΡΝΑΟΥΤΑΚΗΣ ΣΤΑΥΡΟΣ

Πίνακας Αποδεκτών:

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
Λ. Νικ. Πλαστήρα 100, 71201, Ηράκλειο

Συνημμένα:

1. Παράρτημα Ι: Υποχρεώσεις Δικαιούχων (Παράρτημα της Απόφασης Ένταξης).
2. Οδηγίες Συμπλήρωσης Τεχνικού Δελτίου
3. Υπόδειγμα Τεχνικού Δελτίου Πράξης και οδηγίες συμπλήρωσης.
4. Οδηγός Αξιολόγησης Προτάσεων - κριτήρια ένταξης.
5. Έντυπο «Κατάσταση Τήρησης Φακέλου Έργου».
6. Δελτίο Ταυτότητας Δείκτη.
7. Η με αρ. πρωτ. 62564/7.6.2021 (Β' 2442) Υπουργική Απόφαση «Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου - Κανόνες Επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΠΑ 2021-2025»

Κοινοποίηση:

ΤΜΗΜΑ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ

-

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

Ο δικαιούχος της πράξης «.....» αναλαμβάνει την τήρηση των παρακάτω υποχρεώσεων:

1. ΤΗΡΗΣΗ ΕΝΩΣΙΑΚΩΝ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ

Να τηρεί την Εθνική και Ενωσιακή Νομοθεσία κατά την εκτέλεση της πράξης και ιδίως όσον αφορά τις δημόσιες συμβάσεις, την αειφόρο ανάπτυξη, τις κρατικές ενισχύσεις, την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών, τη μη διάκριση και την προσβασιμότητα Ατόμων με Αναπηρίες.

2. ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΑΞΗΣ

- (i) Να τηρεί τα χρονοδιαγράμματα υλοποίησης της πράξης και ιδίως τα χρονοδιαγράμματα ανάθεσης και εκτέλεσης των υποέργων της πράξης.

Οι νομικές δεσμεύσεις αναλαμβάνονται εντός 20 μηνών από την έναρξη της πράξης.

Με απόφαση του αρμόδιου Υπουργού ή Περιφερειάρχη είναι δυνατή η άπαξ χορήγηση παράτασης της ανωτέρω προθεσμίας μέχρι τέσσερις (4) μήνες κατόπιν αιτιολογημένου αιτήματος του δικαιούχου και αιτιολογημένης εισήγησης της υπηρεσίας διαχείρισης για την ωριμότητα των έργων. Μετά το πέρας της συνολικής χορηγηθείσας παράτασης, το έργο απεντάσσεται με διαπιστωτική πράξη του Γενικού Γραμματέα Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων και Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης.

Η διακρίβωση και παρακολούθηση της ανάληψης των νομικών δεσμεύσεων πραγματοποιείται αποκλειστικά μέσω του Ο.Π.Σ. - Ε.Π.Α.. Οι φορείς πολιτικής και οι φορείς υλοποίησης ενημερώνουν αμελλητί για την ανάληψη ή την τροποποίηση των νομικών δεσμεύσεων και καταχωρίζουν έγκαιρα και με ακρίβεια τα σχετικά στοιχεία.

- (ii) Να διασφαλίζει τη λειτουργικότητα της πράξης, λαμβάνοντας όλα τα απαραίτητα μέτρα για το σκοπό αυτό, με βάση το κανονιστικό πλαίσιο του φορέα λειτουργίας και συντήρησης της πράξης και των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων του, στην περίπτωση που ο φορέας λειτουργίας και συντήρησης της πράξης δεν ταυτίζεται με τον φορέα υλοποίησης αυτής.
- (iii) Να πραγματοποιεί όλες τις απαραίτητες ενέργειες για την ενημέρωση του Πληροφοριακού Συστήματος του ΕΠΑ (ΠΣ ΕΠΑ) σχετικά με την πορεία της πράξης, ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά τις προπαρασκευαστικές ενέργειες για την υλοποίησή της, ειδικότερα δε τα δεδομένα και έγγραφα προγραμματισμού και υλοποίησης που απαιτούνται για τη χρηματοοικονομική διαχείριση, την παρακολούθηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου και των δεικτών, τις επαληθεύσεις, τους ελέγχους, την αξιολόγηση και γενικότερα τη διαδρομή ελέγχου αυτού.
- (iv) Να διασφαλίζει την ακρίβεια, την ποιότητα και την πληρότητα των στοιχείων που υποβάλλει στο ΠΣ ΕΠΑ.
- (v) Να ενημερώνει έγκαιρα την ΥΔ του ΠΑ σχετικά με υλοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της πράξης έως και την ολοκλήρωσή της, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ) του ΕΠΑ.
- (vi) Να παρακολουθεί τους δείκτες της πράξης.
- (vii) Να λειτουργεί μηχανισμό πιστοποίησης εκτέλεσης της πράξης, ο οποίος θα εξασφαλίζει τον αποτελεσματικό έλεγχο της ποιότητας και ποσότητας των υλικών, των υπηρεσιών και του τελικού παραδοτέου αποτελέσματος, καθώς και να εφαρμόζει εσωτερικές διαδικασίες ελέγχου των πληρωμών, που θα εξασφαλίζουν τη νομιμότητα και κανονικότητά τους.
- (viii) Στις περιπτώσεις των πράξεων με έμμεσες πληρωμές - επιχορηγήσεις ειδικών ταμείων/λογαριασμών και Νομικών Προσώπων, να καταγράφει τις δαπάνες της πράξης στο σύστημα του φορέα και να είναι άμεσα διαθέσιμες σε περίπτωση που ζητηθούν από την ΥΔ.
- (ix) Για πράξεις για τις οποίες απαιτείται η συλλογή δεδομένων για τους ωφελούμενους (microdata), ο δικαιούχος υποχρεούται, επιπλέον, να εφαρμόσει τις διαδικασίες για τη συλλογή, επεξεργασία, αποθήκευση και διαβίβαση των δεδομένων, όπως περιγράφονται στους Ειδικούς Όρους.

3. ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ – ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΕΙΣ – ΕΛΕΓΧΟΙ

- (i) Να τηρεί καθ' όλη τη διάρκεια εκτέλεσης της πράξης και για όσο χρόνο υπέχει σχετική υποχρέωση από το θεσμικό πλαίσιο όλα τα έγγραφα, δικαιολογητικά και στοιχεία της πράξης και να τα θέτει, εφόσον ζητηθούν, στη διάθεση της ΥΔ,

της Δι.Δι.Ε.Π., των ad hoc ελεγκτικών οργάνων και άλλων αρμόδιων ελεγκτικών οργάνων.

- (ii) Να αποδέχεται επιτόπιους ελέγχους από όλα τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα τόσο στην έδρα του όσο και στους χώρους υλοποίησης της πράξης και να διευκολύνει τον έλεγχο προσκομίζοντας οποιοδήποτε στοιχείο αφορά στην εκτέλεση της πράξης, εφόσον ζητηθεί.

4. ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ

- (i) Να αποδέχεται τη συμπερίληψή του στον κατάλογο των έργων του ΠΑ που δημοσιοποιεί η ΥΔ και σε δράσεις δημοσιότητας/επικοινωνίας που υλοποιεί η Δι.Δι.Ε.Π.
- (ii) Να λαμβάνει τα προβλεπόμενα στην πρόσκληση μέτρα δημοσιότητας.

5. ΤΗΡΗΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΩΝ ΑΠΟ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥΣ

- (i) Να τηρεί και να ενημερώνει φάκελο έργου με όλα τα στοιχεία που αφορούν στην εκτέλεση της πράξης έως την ολοκλήρωση, την αποπληρωμή και τη λειτουργία της. Για τις ανάγκες του ΕΠΑ, στο φάκελο της πράξης να τηρούνται όλα τα δικαιολογητικά έγγραφα σχετικά με τις δαπάνες και τους ελέγχους για διάστημα τριών (3) ετών, από την 31 Δεκεμβρίου του έτους υποβολής της τελικής δαπάνης της ολοκληρωμένης πράξης. Για τις δράσεις κρατικών ενισχύσεων το ανωτέρω χρονικό διάστημα ορίζεται στα δέκα (10) έτη και συνοδεύεται από τις ενδεδειγμένες δράσεις δημοσιότητας και διαθεσιμότητας. Η ΥΔ ενημερώνει τον δικαιούχο για το χρονικό διάστημα διαθεσιμότητας των εγγράφων κατά την ολοκλήρωση της πράξης.

Η ανωτέρω χρονική περίοδος διακόπτεται είτε στην περίπτωση διαδικασιών ενώπιον Δικαστηρίων ή διαιτητικών διαδικασιών είτε κατόπιν δεόντως αιτιολογημένης αίτησης της ΥΔ ή της Δι.Δι.Ε.Π. Αφού του περατωθεί η διακοπή, τίθεται σε ισχύ επανέναρξη της ανωτέρω χρονικής περιόδου.

Τα ανωτέρω στοιχεία και δικαιολογητικά έγγραφα διατηρούνται είτε υπό μορφή πρωτοτύπων ή επικαιροποιημένων αντιγράφων των πρωτοτύπων ή σε κοινώς αποδεκτούς φορείς δεδομένων, περιλαμβανομένων των ηλεκτρονικών εκδόσεων των πρωτότυπων εγγράφων ή εγγράφων που υπάρχουν μόνο σε ηλεκτρονική μορφή.

- (ii) Να κοινοποιεί στην αρμόδια Υπηρεσία Διαχείρισης του ΠΑ το αργότερο με την υποβολή της πρώτης Δαπάνης το έντυπο Δ1 Ε3 «Κατάσταση τήρησης φακέλου Πράξης», στο οποίο, μεταξύ άλλων, καταγράφονται τα στοιχεία ταυτότητας και η διεύθυνση των φορέων στους οποίους τηρούνται στοιχεία και έγγραφα, καθώς και η μορφή τήρησής τους.
- (iii) Να τηρεί ειδικότερους όρους ή περιορισμούς που τίθενται από το ειδικό θεσμικό πλαίσιο εφαρμογής της πράξης ή από την ΥΔ του ΠΑ.
- (iv) Να τηρεί τις μακροχρόνιες δεσμεύσεις, όπου προβλέπονται, για πράξεις υποδομής ή παραγωγικής επένδυσης και για το διάστημα που ορίζεται στους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων.

Η τήρηση των μακροχρόνιων υποχρεώσεων δύναται να επιβεβαιώνεται από την ΥΔ.

6. ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ

ΕΠΙΠΡΟΣΘΕΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ

Τα παρακάτω στοιχεία θα συμπληρώνονται από τη ΥΔ μέσα στο ΠΣ ΕΠΑ κατά τη σύνταξη της πρόσκλησης, προκειμένου να είναι δυνατή η συμπλήρωση των σχετικών πεδίων στο Τεχνικό Δελτίο Πράξης από τα δεδομένα της πρόσκλησης.

Η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΑΦΟΡΑ:	
1. ΜΕΓΑΛΑ ΕΡΓΑ (ναι/οχι)	ΟΧΙ
1. ΤΜΗΜΑΤΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΕΡΓΑ - PHASING (ναι/όχι)	ΟΧΙ
2. ΠΡΑΞΕΙΣ ΠΟΥ ΥΛΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΜΕ ΤΗ ΜΟΡΦΗ ΣΔΙΤ (ναι/όχι)	ΟΧΙ
4. ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΜΜΕ (ναι/οχι)	ΟΧΙ
5. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΑ ΜΕΣΑ (ναι/όχι)	ΟΧΙ
6. ΣΥΛΛΟΓΗ, ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ, ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ, ΔΙΑΒΙΒΑΣΗ ΜΙΚΡΟΔΕΔΟΜΕΝΩΝ (ναι/οχι)	ΟΧΙ
3. Πράξεις που υλοποιούνται πλήρως ή μερικώς είτε από Κοινωνικό Εταίρο είτε από Μη Κυβερνητική Οργάνωση; (ναι/όχι)	ΟΧΙ

ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ

	I.ΚΩΔΙΚΟΣ	II.ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ
Τομέας Πολιτικής κατά COFOG2 (ΕΠΑ)	CFE 04.2 (ID: 651042)	Γεωργία, δασοκομία, αλιεία, κυνήγι
Οικονομική Δραστηριότητα	ECO 01 (ID: 1)	Γεωργία και δάση.
Γεωγραφική θέση (Περιφέρεια ή Νομός/ΟΤΑ)–(NUTS/LAU)	EL43 (ID:65)	Κρήτης